

راهکارهای تربیت ماندگار

وقتی فرزندی به دنیا می آید ، با خود دنیایی از مسئولیت ، شادی، امید و حتی دلهره و اضطراب را به همراه می آورد. از روزی که مطلع می شویم ...

وقتی فرزندی به دنیا می آید ، با خود دنیایی از مسئولیت ، شادی، امید و حتی دلهره و اضطراب را به همراه می آورد. از روزی که مطلع می شویم ، مفتخر به مادر یا پدر بودن شده ایم ، تا روزی که زنده هستیم این مسئولیت ها ، دلهره ها، نگرانی ها و لحظات غم و شادی با ما خواهد بود . بزرگان دین ما تاکید بسیار داشته اند که اگر می خواهیم فرزندی صالح داشته باشیم باید از قبل از تولد و حتی دور تر، قبل از انتخاب همسر به فکر باشیم . زیرا خلق و خوی همسرمان ، خانواده اش، روش های تربیتی اش و هزاران نکته ی دیگر در آینده ی فرزندانمان تاثیر گذار است . هرچند ازدواج چندین کارکرد و فایده دارد اما مهم ترین آن ادامه ی نسل است . فرزندان و خاندانی که ادامه ی ما هستند و گواهی بر اینکه زمانی ما بوده ایم و مهم تر اینکه چگونه بوده ایم. باقیات الصالحات و داشتن نسلی پاک آرزوی هر مسلمانی است. داستان پسر نوح که با بدان بنشست را همه شنیده ایم و نمی خواهیم منکر عوامل محیطی و تاثیر دوستان و ... در تربیت فرزند شویم ، اما این موضوع چیزی از مسئولیت ما کم که نمی کند بلکه بیشتر هم می کند. حتما شما هم در اطرافیان خود خانواده های اصیل و مذهبی را دیده اید که فرزندان متفاوت و در بعضی مواقع متضاد با خود و ارزش هایشان دارند و از این بابت بسیار آزار می بینند. فرزندی که تا سن خاصی به هنجارها و ارزش های خانواده پایبند بوده اند؛ اما در سن بلوغ ، هنگام ورود به دانشگاه و یا هنگام انتخاب همسر ورق بر می گردد و پسری که تا دیروز به خواهر هایش برای رعایت حجاب و.. تذکر می داد ، همسری را انتخاب می کند که با هنجارهای دینی و خانواده اش متضاد است و آنوقت پدر و مادر او احساس می کنند تمام زحمات این سال هایشان هدر رفته و اصطلاحا خستگی به تنشان می ماند.

ما در این مقاله چند راهکار ارائه می دهیم که می تواند به شما کمک کند تا در تربیت فرزندان موفق تر بوده و به ماندگاری این تربیت که بسیار مهم است در طول سال ها و در شرایط مختلف امید وار باشید

راهکارهای داشتن تربیتی موثر و ماندگار:

1- تربیت ، همراه با محبت باشد.

اولین و مهم ترین نکته ای که لزوم آن بر تمام کسانی که به نوعی در حوزه ی تعلیم و تربیت کار می کنند پوشیده نیست ، این است که موفقیت در تربیت به شرطی است که همراه با محبت باشد . هر کدام از ما اگر به گذشته ی خود رجوع کنیم ، خاطراتی از دوران کودکی داریم که وقتی لزوم انجام یا ترک یک رفتار را از کسی شنیده ایم که رابطه ی عاطفی خوبی با ما داشته است ، با میل بیشتر و راحت تر پذیرفته ایم و به قول شهید بهشتی : جاذبه در حد اعلی ، دافعه در حد نیاز.

2- مضامین تربیتی تدریجی و گام به گام منتقل شود.

فراموش نکنیم تربیت و مضامین تربیتی چیزی نیست که در مدت زمانی کم و دفعتا قابل انتقال باشد. ابتدا باید از مفاهیم آسان شروع کرد و در هر سنی متناسب با نیاز کودک سطح مضامین انتقالی را تغییر داد . همانطور که هنگام بیماری فرزندانمان در دوران طفولیت ، با قطره چکان دارو می دهیم ، معارف و نکات تربیتی را نیز باید قطره چکانی و مطابق با ظرفیت روحی او ارائه کنیم.

3- از استمرار و تکرار البته در کنار ایجاد تنوع خسته نشوید .

برای نهادینه شدن هر عملی ، تکرار لازم است . خود شما وقتی قصد حفظ کردن شعر ، شماره تلفن و یا حتی مسیر تازه ای را دارید آیا با اولین بار مطمئن خواهید بود که فراموش نخواهید کرد؟ به طور قطع چند بار تکرار می کنید تا یقین حاصل کنید ، فراموشتان نمی شود . پس استمرار در رفتار باعث می شود فرزند بهتر آن را به خاطر بسپارد و اصطلاحا ملکه ی ذهنی اش شود. اما مراقب باشید این کار را در فواصل زمانی و با روش های مختلف انجام دهید تا رفتارشان دچار یکنواختی نشود.

4- فرزندان را در امر تربیت شریک کنید.

از او یک موجود منفعل نسازید. وقتی کودک مشارکت فعال داشته باشد ، هم از آموزش لذت می برد و هم دیرتر فراموش می کند . سعی کنید به او مسئولیت بدهید . برای مثال اگر می خواهید او یاد بگیرد که اسراف نکند ، می توانید به او بگوئید مسئول خاموش کردن لامپ ها موقع خروج از خانه است. و به این ترتیب او را با خود همراه کنید که تاثیر این همراهی بسیار زیاد است.

5- نیاز های سنی فرزندان را در نظر بگیرید.

فرزند شما در هر سنی نیاز ها و توانایی های خاص خود را دارد. و این نیاز ها با توجه به جنسیت هم تغییر می کند. شما به عنوان والدین و مربی کودک مهم ترین مهارتتان شناخت این نیاز هاست . هر برنامه ی تربیتی برای سن خاصی جواب می دهد اگر شما رفتاری را که با فرزندان در هشت سالگی دارید ، در سن بلوغ و نوجوانی به طور قطع باید رفتارشان را تغییر دهید.

یکی از توانایی های شما این است که فرزندان را آماده کنید تا در مواقع لزوم در زندگی اش بتواند به تنهایی تصمیم درست بگیرد .

6 - تفکر را به او بیاموزید ، نه به جایش فکر کنید.

یکی از توانایی های شما این است که فرزندان را آماده کنید تا در مواقع لزوم در زندگی اش بتواند به تنهایی تصمیم درست بگیرد . برای رسیدن به این توانایی باید از کودکی به او فرصت انتخاب دهید و بگذارید دلیل انتخاب هایش را توضیح دهد و در صورت اختلاف نظر با هم بحث کنید.

7 - جامعه و شرایط امروز را بشناسید.

هیچ کودکی را نمی توان از روی کتاب های روان شناسی تربیت کرد و یا روش نسل گذشته را در تربیتش پیاده کرد. بلکه باید شرایطی که وی در آن رشد می کند را در نظر گرفت زیرا زمانه تغییر کرده است ، اصل تربیت همان است ؛ اما با توجه به زیاد شدن تاثیر وسایل ارتباط جمعی و انواع جدیدی از وسایل در خانه ها مثل رایانه و.. بهترین راه این است که ضمن استفاده از روش های تربیتی سنتی موفق ، تغییراتی در بعضی جنبه های آن بدهیم و پا به پای تاثیر گذاری بیشتر محیط و جامعه ما نیز

تاثیرمان را بیشتر کنیم.

8- تفاوت های فردی را فراموش نکنید.

همانطور که هیچ دو سر انگشتی مثل هم نیست ، انسان ها هم با هم متفاوت اند. این تفاوت در روح و روان و نیازها و توانایی ها پررنگ تر است. آن ها را در نظر بگیرید و خواسته ها و انتظاراتان را بر اساس آن تنظیم کنید. منحصر به فرد بودن او را بپذیرید . بچه های ما آن چیزی نمی شوند که ما می گوئیم ، آن چیزی می شوند که ما هستیم . 9- اهل نفاق نباشید.

شما و اعمالتان بهترین آموزش برای فرزندانان خواهید بود . همان جمله ی معروف : بچه های ما آن چیزی نمی شوند که ما می گوئیم ، آن چیزی می شوند که ما هستیم . پس شعار دادن و ترسیم مدینه ی فاضله چیزی را حل نمی کند بلکه باید از خودتان شروع کنید. سجاپایی را که آرزو دارید در فرزندان ببینید در خود ایجاد کنید.

10- مراقبت دورادور و نظارت بر کارهای فرزند تا زمان نیاز. وقتی فرزندان بزرگ تر شد و اصطلاحا دیگر کودک نبود، باز هم بر کارهای او نظارت داشته باشید اما نه به صورت مستقیم و به گونه ای که او احساس کند در کارش دخالت می کنید. این کار را تا زمانی ادامه دهید که احساس کنید ،دیگر شخصیتش شکل گرفته و نیازی به مراقبت مستمر شما ندارد.

11 - پدر و مادر با هم متحد باشید.

هیچ چیز به اندازه ی خانواده ی متحدی که پدر و مادر در آن همراه و همسو هستند ، در روح فرزند تاثیر گذار نیست . پدر در خانواده باید مظهر قدرت و مادر منبع محبت باشد و این دو هم به یکدیگر احترام بگذارند و هم خواسته ها و انتظاراتشان از فرزند را با هم هماهنگ کنند. اینطور نباشد که هر کدام روشی را در پیش بگیرند که در نهایت روش هیچ کدام تاثیر گذار نخواهد بود.

12- اخلاص داشته باشید.

در هر کاری کمک خداوند بزرگ ترین حامی برای موفقیت است. در تربیت فرزندان نیز از خداوند کمک بخواهید و نیتتان را خالص کنید . مطمئن باشید خداوند همراهتان خواهد بود و اگر زمانی مشکلی هم پیش بیاید ، با توکل به خدا آن را حل خواهید کرد.

ما به عنوان پدر و مادر موظف هستیم ، هر آنچه در توان داریم برای سعادت و موفقیت فرزندانمان انجام دهیم و این بزرگ ترین رسالت ما ست.

تبیان - داوودی